

**UCHWAŁA NR XXVI/394/2022
RADY MIEJSKIEJ W DZIERZGONIU**

z dnia 7 kwietnia 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Behawioralnych i Narkomanii w Gminie Dzierzgoń na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559), art. 4¹ ust. 2 i 5 art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, zm.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2469; Dz. U. z 2022 r., poz. 24; Dz. U. z 2022 r., poz. 218, Dz. U. z 2022 poz. 24) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, zm.: Dz. U. z 2021 r., poz. 2469) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Behawioralnych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Dzierzgoń na rok 2022” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Ryszard Świder

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, BEHAVIORALNYCH I NARKOMANII W GMINIE DZIERZGOŃ NA 2022 ROK.

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2022, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, z późn. zm.).

2. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację programu. Zgodnie z art. 18² w/w ustawy środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele

Rozdział 2. Cele programu

§ 2. 1. Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Behavioralnych i Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Dzierzgoń oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Kształtowanie polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień. Wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkół znajdujących się na terenie gminy z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

2. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków itp., wytycza główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, integrację i reintegrację społeczną osób współuzależnionych i uzależnionych. Przy opracowaniu Programu na rok 2022 uwzględniony został cel operacyjny pn. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021 - 2025.

3. W roku 2022 w/w cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 2) Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków itp.;
- 3) Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. m.in. poprzez organizację letniego wypoczynku, finansowanie kosztów prowadzenia placówek wsparcia dziennego (wynagrodzenia, dożywianie dzieci i młodzieży, zakup materiałów, koszty wycieczek - według wskazań oferty);
- 4) Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym;
- 5) Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin;
- 6) Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych;
- 7) Wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, straży miejskiej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji

w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie;

- 8) Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików poprzez finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenie punktu konsultacyjnego, zakup materiałów edukacyjnych;
- 9) Rehabilitacja – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

4. Integralną częścią programu jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączy się systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary gminnego programu w tym: profilaktykę szkolną, środowiskową, leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych

Rozdział 3. Zadania programu i sposób ich realizacji

§ 3. 1. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień.

2. Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

- 1) **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.**

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych;

Planowane działania:

- a) organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu psychoterapii, edukacji grupowej i indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne, zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, tj.: prowadzenie terapii, organizowanie spotkań edukacyjno-terapeutycznych, prowadzenie grupy wstępnej, prowadzenie grupy zaawansowanej.
 - b) rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno– konsultacyjnego między innymi, poprzez:
 - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa, rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy, - inicjowanie interwencji kryzysowej, udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych,
 - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.
 - c) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.
- 2) **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie**

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin;

Planowane działania:

- a) współpraca merytoryczna z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie poradnictwa, udzielania pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym
 - b) podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno–edukacyjnym.
 - c) prowadzenie w szkołach, przedszkolach, placówkach wsparcia dziennego działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów) współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
 - e) realizacja procedury interwencji "Niebieskich kart" przez gminną komisję w jednostkach komisariatu policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.
- 3) **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych**

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu, innych substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych;

Planowane działania:

- a) tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki problemowej obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej: współpraca z placówkami oświatowymi oraz placówkami wsparcia dziennego, - współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy, działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich, wdrażanie programów profilaktyczno–interwencyjnych dla młodzieży upijającej się, działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji miasta i gminy, wdrażanie ogólnopolskich kampanii, realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, korekcyjno- edukacyjnych przez certyfikowanych pedagogów, trenerów dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
 - b) prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo–rekreacyjnymi, muzycznymi i edukacyjnymi.
 - c) edukacja zdrowotna: prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i narkotyków dla konsumentów i ich otoczenia, prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież, upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii, upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży.
Rozpowszechnianie wiedzy na temat uzależnień behawioralnych, czyli grupie objawów związanych z wielokrotnym długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Wspólną cechą tych uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi. Do grupy uzależnień behawioralnych zaliczają się najczęściej: zakupoholizm, kompulsywne objadanie się, uzależnienie od użytkowania sieci internetowej, pracoholizm, hazard.
- 4) **Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt**

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa;

Planowane działania:

- a) organizowanie szkoleń dla sprzedawców.

b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.

c) prowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu.

5) Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa i działania o charakterze profilaktycznym; Planowane działania:

a) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.

b) działania edukacyjne.

6) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii

Cel: poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym;

a) współpraca z instytucjami (ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, przedszkolami, służbą zdrowia, komisariatem policji, domem kultury, sądem, itp.), organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi, którzy są współrealizatorami programu.

b) współpraca z mediami.

c) organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym i narkomanii.

d) organizowanie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego, dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym i narkomanii.

e) doposażanie szkół, przedszkoli i innych placówek w pomoce (materiały dydaktyczne, terapeutyczne) oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć.

f) wspieranie środowisk anonimowych alkoholików (finansowanie kosztów utrzymania i prowadzenia punktu konsultacyjnego, zakup materiałów edukacyjnych).

7) Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego oraz integracja społeczna;

Planowane działania:

a) Realizowanie zadań związanych z integrowaniem w/w osób ze środowiskiem lokalnym poprzez: - prowadzenie działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin.

8) Ustawa o zdrowiu publicznym – Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 w zakresie profilaktyki uzależnień.

9) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

10) Zasady funkcjonowania i wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Ustala się dla Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 600,00 zł.

2. Ustala się dla Sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 500,00 zł.

3. Ustala się dla członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu udziału w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości: 200,00 zł.

4. Wypłata wynagrodzenia następować będzie po przedstawieniu listy obecności złożonej przez Przewodniczącego.

5. Członkowi Komisji, który w danym miesiącu nie uczestniczył w posiedzeniu Komisji wynagrodzenie określone w pkt 3 nie przysługuje.

6. Ustala się dla członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym również dla Przewodniczącego oraz sekretarza Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości – 200,00 zł.

Rozdział 4. Realizacja programu

§ 4. 1. Bezpośrednią odpowiedzialność za koordynowanie i realizację zadań programu ponosi Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Dzierzgonia.

2. Realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki gmina pozyskuje poprzez:

1) wyłonienie realizatora w trybie ustawy o zamówieniach publicznych lub otwartego konkursu ofert w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2) pozyskiwanie wolontariuszy do realizacji zadań programu.

3. Realizatorami gminnego programu profilaktyki mogą również być ośrodek pomocy społecznej oraz placówki oświatowe.

4. Za realizację programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Burmistrz Dzierzgonia i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzgoniu.

Rozdział 5. Wysokość środków planowanych na realizację programu

§ 5. 5. Wysokość środków finansowych planowanych na finansowanie Programu wynosi 255.201,18 zł.

Uzasadnienie

Z dniem 1 stycznia 2022 roku na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469) znowelizowana została ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 1119 ze zm.). Przepis art. 21 ww. ustawy odnosi się między innymi do realizowanych na podstawie dotychczasowych przepisów gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Zgodnie z tym przepisem, dotychczasowe programy zachowują moc do dnia uchwalenia nowego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na podstawie znowelizowanych przepisów, jednak nie dłużej niż do dnia 31 marca 2022 roku.

Powyższe wiąże się z koniecznością podjęcia przez Radę Miejską w Dzierzgoniu nowej uchwały wprowadzającej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Behawioralnych i Narkomanii w Gminie Dzierzgoń na rok 2022.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Burmistrz Dzierzgonia

Jolanta Szewczun